

Prof. dr hab. Ryszard A. Kotliński
Prof. zw., w Zakładzie Geologii Morza
Instytutu Nauk o Morzu
Wydział Nauk o Ziemi
Uniwersytet Szczeciński

Szczecin 04. 07. 2017

OPINIA

**o dorobku naukowym, osiągnięciach dydaktycznych i organizacyjnych
dr. hab. Stanisława Leszczyńskiego, profesora Uniwersytetu Jagiellońskiego,
w związku z postępowaniem o nadanie tytułu naukowego profesora nauk o Ziemi.**

Działając na podstawie powołania przez Centralną Komisję ds. Stopni i Tytułów, na wniosek Rady Instytutu Nauk Geologicznych UJ (uchwały Rady Naukowej ING UJ; 470.0021.2.2017 z dnia 7.02.2017, 470.0021.3.2017 z dnia 7.03.2017) przedstawiam ocenę dorobku naukowego, dydaktycznego i organizacyjnego dr. hab. Stanisława Leszczyńskiego, prof. UJ, w postępowaniu o nadanie mu tytułu naukowego profesora nauk o Ziemi. Ocenę Kandydata przeprowadziłem, na prośbę Dyrektora Instytutu Nauk Geologicznych wyrażoną w piśmie 470. 52. 3. 2017 z dnia 12 maja 2017 r., w oparciu o przedłożoną mi kompletną dokumentację osiągnięć i dorobku naukowego. Analizując całokształt przedstawionych dokonań Kandydata uwzględniłem w szczególności informacje dotyczące dorobku naukowego, dydaktycznego i współpracy międzynarodowej, po uzyskaniu stopnia doktora habilitowanego.

Dr hab. Stanisław Leszczyński, urodzony 6 lutego 1949r. w Wysokiej, odbył studia geologiczne na Wydziale Nauk Przyrodniczych Uniwersytetu Wrocławskiego i uzyskał dyplom magistra geologii w 1974 r. Stopień naukowy doktora nauk przyrodniczych, nadała mu Rada Wydziału Biologii i Nauk o Ziemi UJ w 1979 roku, na podstawie obronionej rozprawy doktorskiej pt. „*Sedymentacja piaskowców ciężkowickich jednostki śląskiej w Karpatach*” (Promotor Doc. dr hab. Andrzej Ślącza),. W 1998 roku, na podstawie oceny ogólnego dorobku naukowego i przedstawionej rozprawy habilitacyjnej pt. „*Origin of the Sub-Menilite Globigerina Marl /Eocene-Oligocene transition/ in the Polish Outer Carpathians*”, Rada Wydziału Biologii i Nauk o Ziemi UJ nadała Kandydatowi stopień naukowy doktora habilitowanego Nauk o Ziemi w zakresie geologii, specjalność sedymentologia.

Dr hab. Stanisław Leszczyński swoją karierę naukową związał z Instytutem Nauk Geologicznych UJ, którą kontynuuje w Zakładzie Sedymentologii i Analizy Paleośrodowiska. Od 2006 roku zatrudniony jest na stanowisku profesora nadzwyczajnego UJ oraz aktualnie pełni funkcję Przewodniczącego Rady Programowej ING UJ.

Ocena osiągnięć i dorobku naukowego

Kierunki aktywności naukowej dr hab. Stanisława Leszczyńskiego dotyczą szerokiego spektrum zagadnień sedymentologicznych. W sferze zainteresowań Kandydata dominują badania osadów klastycznych występujących w różnych regionach w tym głównie; osadów fliszowych polskich Karpat Zewnętrznych, osadów płytkomorskich zewnętrznej strefy zapadliska karpackiego a także osadów płytkomorskich kredy górnej synklinorium północnosudeckiego. Wyniki badań stanowiły podstawę do prowadzenia wielokierunkowych kompleksowych analiz geologiczno porównawczych z zakresu sedymentologii. Znacząca część badań dotyczy genezy gruboławicowych osadów gruboziarnistych fliszu tzw., fluksoturbidytów, zróżnicowania struktur bioturbacyjnych, ich taksonomii i rozmieszczenia w osadach oraz rozpoznania i rekonstrukcji przebiegu procesów sedymentacyjnych w różnych środowiskach płytkomorskich. Należy podkreślić, że przyjęty zakres i metodyka badań terenowych i laboratoryjnych umożliwiły efektywne rozpoznania cech osadów klastycznych w badanych regionach.

Całkowity, opublikowany dorobek naukowy Kandydata liczy 115 pozycji, w tym 57 samodzielnych oryginalnych prac twórczych, 2 monografie naukowe (rozprawy: doktorska i habilitacyjna) oraz 11 autorskich monografii - skryptów wydanych po habilitacji oraz 58 publikacji współautorskich. W czasopiśmie recenzowanych Kandydat opublikował 46 prac w tym; przed habilitacją 26/14 samodzielnych i 12 współautorskich; po habilitacji 20/7 autorskich i 13 współautorskich. Po uzyskaniu stopnia doktora habilitowanego łączna liczba opublikowanych prac wynosi 63 tj., 54,8%, co wskazuje na utrzymującą się wysoką aktywność naukową. Znaczący odsetek w dorobku naukowym po habilitacji stanowią prace recenzowane, wydane w języku angielskim, publikowane w renomowanych czasopiśmie o zasięgu międzynarodowym i krajowym (*Geologica Carpathica* IF=1,406, *Geological Quarterly* IF=0,914, *Annales Societatis Geologorum Poloniae* IF=0,815, *Marine and Petroleum Geology* IF=2,893, *Ichnos* IF=1,017, *Sedimentology* IF=3,525, *Facies* IF=1,814, *Marine Micropaleontology* IF=2,107, *Review of Paleobotany and Palynology* IF=2,309, *Biuletyn Państwowego Instytutu Geologicznego* ICV=92,84). Kandydat jest współautorem opracowań kartograficznych, objaśnień do stanowisk badawczych, które opublikowane zostały w recenzowanych przewodnikach terenowych konferencji międzynarodowych oraz abstraktów i sprawozdań z konferencji i sympozjów (20).

Dr hab. Stanisław Leszczyński w swojej działalności naukowej systematycznie rozszerzał zakres zainteresowań badawczych i intensyfikował tempo swoich badań. Wyrazem tego jest między innymi wzrastająca średnia liczba publikacji wydanych po uzyskaniu kolejnych stopni naukowych. Po doktoracie w okresie do uzyskania habilitacji przygotowywał średnio – 3,0 publikacje rocznie, a po habilitacji do złożenia wniosku o tytuł

profesora - 3,65 /rok. Opublikowane artykuły są na wysokim poziomie merytorycznym oraz zawierają bogaty materiał faktograficzny i dokumentują interesujące często nowatorskie tezy.

Podstawowym obszarem działalności naukowej dr hab. Stanisława Leszczyńskiego jest sedymentologia. Tej specjalności naukowej poświęcił znaczącą część swego wartościowego dorobku naukowego, w którym wyróżniają się następujące główne kierunki badawcze:

- procesy depozycji i środowiskowych warunków sedymentacji osadów klastycznych;
- struktury bioturbacyjne w osadach klastycznych;
- facje i geneza fliszowych osadów węglanowych.

Zasadniczymi obiektami prowadzonych przez Kandydata regionalnych badań i prac studialnych są osady fliszu polskich Karpat Zewnętrznych i osadów płytkomorskich zewnętrznej strefy zapadliska karpackiego a w ostatnim okresie osadów płytkomorskich kredy górnej synklinorium północnosudeckiego. Szczegółowe wyniki analiz rozkładu wielkości ziarna, struktur sedymentacyjnych i bioturbacyjnych, ich następstwa i wzajemnych relacji w obrębie ławic a także w sukcesji litostratygraficznej wraz z uwzględnieniem rozmieszczenia i składu otwornic w warstwach łupkowych, umożliwiły rozpoznanie w badanych regionach przebiegu procesów depozycji i środowiskowych warunków sedymentacji. Na podkreślenie zasługują wyniki badań dotyczące rozmieszczenia i zróżnicowania struktur bioturbacyjnych w osadach, w tym ich taksonomii oraz ujawnione wahania zawartości Corg., typu kerogenu, izotopów stabilnych węgla i tlenu, które mają istotne znaczenie uściślające dla rozpoznania dynamiki i określenia zmian warunków fizyczno-chemicznych środowiska. Wyniki badań zawarte są w artykułach opublikowanych w renomowanych czasopismach o zasięgu międzynarodowym w języku angielskim (w spisie recenzowanych prac po habilitacji pozycje; 27, 34, 38, 40, 43, 44-46) oraz w materiałach kongresowych i konferencyjnych.

Wielokierunkowa kompleksowa aktywność badawcza umożliwiła zebranie źródłowych danych regionalnych o osadach deponowanych w różnych środowiskach oraz przeprowadzenie analiz porównawczych np. fliszu polskich Karpat Zewnętrznych i fliszu Guipuzcoa w północnej Hiszpanii, paleozoicznych sekwencji osadowych Libii, Arabii Saudyjskiej i Kirgizji, a także osadów kredowych synklinorium północnosudeckiego i Spitsbergenu. Prowadzone przez Kandydata zintegrowane badania osadów formowanych w odmiennych środowiskach uwzględniają rozpoznane zmiany czasowo przestrzenne sekwencji osadowych oraz identyfikują wpływ zespołów czynników na zasięg i dynamikę procesów depozycji osadów. Ujawnione cechy osadów i struktur bioturbacyjnych, odzwierciedlające zmiany warunków fizyczno-chemicznych środowiska sedymentacji, stanowiły podstawę do paleogeograficznej rekonstrukcji i rozpoznania wpływu tektoniki na zmienność litostratygraficzną osadów w rozwoju mioceńskiego zapadliska karpackiego.

Świadczy o tym zastosowana innowacyjna porównawcza analiza stratygrafii sekwencyjnej z zapisem globalnych zmian eustatycznych, która jest w opinii Kandydata wyrazem dynamiki przekształceń tektonicznych i ewolucji rozpatrywanego basenu.

Wyniki badań Kandydata umacniają między innymi tezy przedstawione w publikacjach wyszczególnionych w ankiecie dorobku naukowego na pozycjach: (1 do 7); w autorskich opracowaniach monograficznych (1 do 11); współautorskich publikacjach naukowych (1 do 14), a także w informacjach i prezentacjach na krajowych i międzynarodowych konferencjach naukowych (1 do 19).

Do głównych osiągnięć dr. hab. Stanisława Leszczyńskiego w badaniach osadów klastycznych należy zdaniem recenzenta zaliczyć:

1. Podjęte próby opracowania modeli środowiskowych warunków sedymentacji i rekonstrukcji paleogeograficznych:

- w modelu sedymentacji w basenie z głębokomorskim stożkiem napływowym, określenie przyczyn i zależności lateralnego zróżnicowania osadów fliszu Karpat na podstawie interpretacji genezy piaskowców ciężkowickich płaszczowiny śląskiej i zazębiających się z nimi osadów przełomu paleocen-eocen po eocen środkowy. Model stożka wyjaśnia przyczyny i zależności lateralnego zróżnicowania w basenie osadów zaliczanych do eocenu dolnego płaszczowiny śląskiej wraz z rozpoznaniem mechanizmów transportu i sedymentacji składników osadów gruboziarnistych w kanałach stożka i w ich ujściach, w powiązaniu z lateralną migracją kanałów (Leszczyński, 1981),

- wykazanie, że fluksoturbidyty są w zasadzie osadami o cechach sekwencji Lowe'a powstającymi podczas sedymentacji z prądów zawieszinowych o wysokiej gęstości, przy podrzędnym udziale bezkohezyjnych spływów rumoszowych, w tym głównie upłynnionych oraz rozpoznanie i wyróżnienie modalnych i idealnych ławic fluksoturbidytów. W modelu ławicy idealnej rozpoczynającej się zlepnięciem udokumentowanie tezy, że część ławic fluksoturbidytów deponowana jest przez spływy wieloszarżowe lub powstaje w rezultacie kilku oddzielnych spływów, co potwierdzają ujawnione cechy rozpoznanych ławic, w tym obecność - w ich dolnej części - osadów resztkowych, zdeponowanych w końcowej fazie spływu poprzedniego (Ślaczka, Thomson, 1981; Lowe'a 1982; Leszczyński 1986,1989; Leszczyński i in., 1989; Leszczyński, Nemeč, 2015; Talling i in., 2012). Recenzent uznaje zasadność przedstawionego przez Kandydata postulatu, że fluksoturbidyty w świetle uzyskanych wyników badań i interpretacji, zgodnie z obecnie przyjmowanymi zasadami podziału grawitacyjnych spływów osadu, można w rzeczy samej uznać za odrębną kategorię facjalno-genetyczną osadów.

Znaczącą wartość poznawczą ma zainicjowana przez Kandydata interpretacja w fluksoturbidytach genezy laminacji, wyrażonej zwiększonym udziałem składników drobnoziarnistych, jako efektu sortowania składników osadów na powierzchni ścinania podczas sedymentacji masowej lub rozwoju ścinania w osadzie nieskonsolidowanym. Należy zaznaczyć, że wyniki późniejszych prac wskazują na możliwość powstania tego rodzaju laminacji również postsedymentacyjnie, jako wstęgi ścięciowe /*shear bands*/ w tzw., przesłonach trakcyjnych (Lowe'a, 1982), w efekcie ścinania tektonicznego.

- określenie genezy masywnych osadów drobnoziarnistych, w sukcesji warstw magurskich strefy Siar płaszczowiny magurskiej, jako osadów spływów grawitacyjnych deponowanych w zewnętrznej części basenu magurskiego. Kandydat wykazał, że okresowa ekspansja pryzmy wywołuje - w warunkach wzmożonych gwałtownych spływów grawitacyjnych osadu, w wąskiej zewnętrznej części basenu - depozycję i nagromadzenie osadów przed jej czołem (w rezultacie fleksuralnego ugięcia podłoża basenu pod naporem progradującej pryzmy), na większych głębokościach, niż odpowiadających im wiekowo osadów w innych częściach polskich Karpat Zewnętrznych. W świetle badań, nagromadzenie w warstwach magurskich masywnych mułowców i margli o dużej miąższości - zalegających na piaskach, było efektem kolejnych spływów grawitacyjnych osadu oraz ich depozycji w lokalnych obniżeniach dna basenu, o dużych deniwelacjach. Dominujący, w górnej części sukcesji warstw magurskich udział osadów drobnoziarnistych, w ogniwie łupków z Budzewa zinterpretowano, jako efekt dostawy składników z wynoszonego podmorskiego skłonu basenu (Leszczyński, Malata, 2002, Leszczyński i in., 2012, Leszczyński, Nemeč, 2015). Należy zaznaczyć, że przyjęte przez Kandydata zastosowanie terminu angielskiego (*apron - podmorska rampa, fartuch*) różni się od znaczenia stosowanego w geologii morza. Termin ten w rozumieniu (Leontiev, 1989, s.153) odnosi się do allochtonicznych drobnoziarnistych osadów koralowo glonowych, tworzących wstęgowo-pasmowe nagromadzenia detrytusowe, złożonego ze składników pochodzących z niszczonej rafy, otaczające atole koralowe lub występujące na zewnętrznych stokach rafy barierowej czy gór podmorskich - gujotów, powstające z wytrącania z zawiesiny oraz przy udziale spływów grawitacyjnych.

Ważnym osiągnięciem poznawczym Kandydata po habilitacji, było rozpoznanie w północnej - zewnętrznej części zapadliska przedkarpackiego złożonych niezgodności peryferycznych, które mogą być w zapadliskach przedgórkowych wskaźnikowym zapisem zdarzeń o znaczeniu ponadregionalnym, odzwierciedlającym styl strukturalny i chronologię deformacji geodynamicznych podłoża w zapadlisku, wahań eustatycznych oraz warunków dostawy składników osadowych. Przeprowadzone badania sarmackiej formacji z Chmielnika i analiza facji wraz z korelacją odsłoniętych przekrojów, zgodnie

z zasadami stratygrafii sekwencyjnej, umożliwiły rozpoznanie rozwoju sedymentacji na przedorogenicznym skłonie wybrzuszenia przedgórskiego. Interpretacja litodynamiczna zespołów osadów należących do badanej formacji; morskich i plażowych a podrzędnie rzeczno-deltowych, zalegających na nasypach przybrzeżnych (na mierzejach i cyplach), w otulinie osadów mulastych wskazują na zmiany zasięgu i konfiguracji strefy brzegowej, w efekcie współoddziaływania tektoniki wybrzuszenia, tempa dostawy składników do osadów i cyklicznych wahań eustatycznych poziomu morza, w okresie środkowego miocenu. Fazy wypiętrzania i subsydencji szelfu korelują z głównymi cyklami nasunięć orogenu, o czasie trwania około 800-900 tys. lat (Leszczyński, Nemeč, 2015a, w Sedimentology).

W dokonaniach naukowych dr. hab. Stanisława Leszczyńskiego znaczące są osiągnięcia poznawcze odnoszące się do rozpoznania i interpretacji:

- zmian środowiskowych warunków sedymentacji, w czasie formowania warstw menilitowych osadów oligocenu w polskich Karpatach Zewnętrznych. Zdarzenia te poprzedzone były wzrostem częstotliwości masowej sedymentacji ciemnych osadów drobnoziarnistych eocenu górnego, występujących w sukcesji podmenilitowych margli globigerynowych. Warunki sedymentacji tych osadów początkowo przebiegały w płytszych strefach, odznaczających się minimum tlenowym a następnie w głębszych charakteryzujących się warunkami anoksycznymi i ograniczoną cyrkulacją wód (Leszczyński, 1997),

- możliwej przyczyny wyraźnego zwiększenia udziału osadów chaotycznych w warstwach menilitowych polskich Karpat Zewnętrznych, jako efektu kohezyjnych spływów turbulentnych, wywołanych naturalną destabilizacją hydratów metanu, czego wskaźnikiem są w osadach wysokie koncentracje węgla organicznego i eksperymenty laboratoryjne (Baas i in., 2009),

- sposobu zapisu w osadach transformacji spływów rumoszowych w prądy zawieszinowe, na przykładzie polskich Karpat i francuskich Alp Nadmorskich (Felix i in., 2009),

- uściślenie środowiskowych warunków sedymentacji, w oparciu o analizę po raz pierwszy dokumentowanych struktur bioturbacyjnych w osadach, obejmujących stropową część ogniwa piaskowców z Żerkowic oraz spągową część formacji z Czernej w synklinorium północnosudeckim oraz interpretację genetyczną wykształcenia sukcesji tych osadów (Leszczyński, 2010),

- rozpoznanie sposobów i warunków sedymentacji łupków pstrych (6 odmiennych genetycznie facji), różniących się częstotliwością sedymentacji zdarzeniowej i związanej

z nią erozji dna, zmianami składu i cech strukturalnych osadów oraz stopnia i sposobu bioturbacji (Leszczyński, Uchman, 1991).

2. Ważne miejsca w dokonaniach badawczych Kandydata zajmują szczegółowe opisy ichnoskamieniałości i struktur bioturbacyjnych w osadach klastycznych.

Szczegółowe opisy sposobu rozmieszczenia fizycznych struktur sedymentacyjnych, tekstury osadów, rozpoznanej czasowo przestrzennej zmienności litostratygraficznej w sekwencjach osadowych oraz sposobu rozmieszczenia struktur bioturbacyjnych stanowiły podstawę do interpretacji sposobów depozycji i środowiskowych warunków sedymentacji osadów w następujących regionach: margli krzemionkowych z Hołowni – płaszczowina skolska, polskich Karpat Zewnętrznych (Leszczyński, 2003); margli fukoidowych z Kropiwnika - płaszczowina skolska, polskich Karpat Zewnętrznych (Leszczyński, 2004); osadów dewonu NW Arabii Saudyjskiej (Leszczyński, Miller, 2008); turbidytołów w serii syluru i dewonu z Chauway, Płd. Tien Szan w Kirgizji (Leszczyński, Warchoń, 2008 Warchoń, Leszczyński, 2009); osadów najniższego santonu w synklinorium północnosudeckim (Leszczyński, 2010, Leszczyński, Chodowska, 2008, 2009).

Recenzent w odniesieniu do ważnych osiągnięć Kandydata w zakresie badań struktur bioturbacyjnych zalicza:

- określenie relacji pomiędzy rozmieszczeniem, rodzajem struktur bioturbacyjnych a charakterem osadów, jako wyrazu żyzności i natlenienia środowiska oraz natężenia sedymentacji (Leszczyński, 1992, Leszczyński, Uchman, 1993),

- rozpoznanie uwarunkowań rozmieszczenia ichnoskamieniałości predepozycyjnych w turbidytołach, w zależności od natlenienia wód w osadzie, kształtowanego rozwojem mat mikrobialnych na dnie morza (Leszczyński, Uchman, Bromley, 1996),

- ujawnienie piętrowości rozmieszczenia struktur bioturbacyjnych w osadach fliszowych, z przykładami ichnotaksonów (Leszczyński, 1991, 1992),

- opis i taksonomię struktur bioturbacyjnych w osadach arktycznego szelfu (formacja Karolinefjellet- Spitsbergen).

3. Istotne dokonania badawcze dr. hab. Stanisława Leszczyńskiego, dotyczą także osadów węglanowych fliszu, sukcesji podmenilitowych margli globigerinowych - jednego z głównych poziomów korelacyjnych fliszu polskich Karpat Zewnętrznych, margli krzemionkowych z Hołowni i margli fukoidowych z Kropiwnika w płaszczowinie skolskiej Karpat oraz budowy, sposobu występowania i genezy rodolitów w piaskowcach istebniańskich płaszczowiny śląskiej. Nowe dane o wykształceniu, genezie i wieku sukcesji margli krzemionkowych z Hołowni oraz margli fukoidowych z Kropiwnika, a także rozpoznane tekstury i struktury sedymentacyjne rozpoznane w ławicach margli w powiązaniu

z wahaniami zawartości węglanów w profilu pionowym wskazują w opinii Kandydata, że występujące między ławicami wapieni pelitycznych obu jednostek laminy margli lub łupków bezwęglanowych są genetycznie powiązane z depozycją, w interwale głębokości lizokliny kalcytu /*Calcium Compensation Depth - CCD*/ i poniżej, w warunkach znacznych oscylacji poziomu morza. Na podkreślenie zasługują również wyniki badań rodolitów, ich rozmiarów, kształtu i budowy wewnętrznej oraz składu taksonomicznego ujawnionych skamieniałości, szczególnie krasnorostów i rodzajów drążeń. Przeprowadzone badania otwornic występujących w przewarstwieniach łupków w tej sukcesji umożliwiły skorygowanie wcześniejszych datowań piaskowców istebniańskich i wykazały, że osady te powstały w paleocenie górnym. Wykazano również, że piaskowce z rodolitami są osadami, które dostarczone były z delty stożka aluwialnego - na której powstawały rodolity - przy wyższym poziomie morza, w rezultacie wpływów rumoszowych i wysokogęstościowych prądów zawiesinowych (Leszczyński i in., 2012 w Facies).

Przedstawiona analiza dokonań i osiągnięć badawczych dr hab. Stanisława Leszczyńskiego jednoznacznie potwierdza, że po uzyskaniu habilitacji oryginalny dorobek naukowy Kandydata został znacząco rozszerzony a liczba publikacji w sposób istotny powiększona. Świadczy o tym ilość prace autorskich i współautorskich wydanych w ostatnich latach w renomowanych periodykach naukowych oraz liczba cytowań. Wg bazy Web of Science, uwzględniając okres po uzyskaniu stopnia doktora habilitowanego (1999-2016) - 7 prac, opublikowanych w czasopiśmie z listy filadelfijskiej, cytowanych były łącznie 28 razy (bez autocytowań). Roczna liczba tych cytowań w ostatnich 5 latach systematycznie wzrastała, osiągając maksimum (10 cytowań) w 2016 r. Indeks h w latach po habilitacji wynosi 3. Natomiast wg bazy Google Scholar Citation, prace Kandydata były od 1999 roku cytowane łącznie 66 razy.

O prestiżu naukowym dr hab. Stanisława Leszczyńskiego świadczy fakt, że jest również często zapraszany do wygłoszenia referatów - na kongresach, konferencjach, sympozjach i sesjach naukowych (19). Wielokrotnie, w ramach krajowych i międzynarodowych konferencji prezentował nie tylko referaty, ale także stanowiska terenowe.

Ocena w zakresie kształcenia kadry naukowej i innych osiągnięć dydaktycznych

Bardzo wysoko oceniam osiągnięcia dr hab. Stanisława Leszczyńskiego w zakresie kształcenia kadry naukowej. Kandydat był promotorem licznych prac licencjackich, wypromował 37 magistrów geologii oraz był opiekunem naukowym i promotorem zakończonego przewodu doktorskiego - dr. Krzysztofa Starca pn., „*Glaukonit, jako wskaźnik sedymentogenezy piaskowców z warstw magurskich strefy Siar płaszczowiny magurskiej*

(Karpaty), którego obrona odbyła się przed Radą Naukową ING UJ (2009) oraz jest promotorem przygotowanej rozprawy doktorskiej Pauliny Minor-Wróblewskiej na temat „Resedymentowany materiał wapienny odzwierciedleniem środowisk obrzeżenia karpackich basenów fliszowych - studium paleoceńsko-dolnoeocześnego fliszu serii śląskiej, podśląskiej i skolskiej Karpat polskich”, a także był opiekunem naukowym 3 rozpraw doktorskich, zawieszonych z przyczyn obiektywnych lub osobistych doktorantów.

Profesor od wielu lat prowadzi szereg kursowych wykładów na kierunku geologia (sedymetologia, środowiska sedymetacyjne i ich osady, analiza facjalna, geologia, dynamiczna), seminaria magisterskie i z geologii dynamicznej, kursy terenowe; z geologii, kartowania geologicznego i sedymetologii, a także wykładał geologię na kierunkach; biologia, geografia i ochrona środowiska. Uważam, że w zakresie osiągnięć dydaktycznych na szczególnie podkreślenie zasługuje opracowanie 11 skryptów o charakterze monograficznym z geologii ogólnej, litostratygrafii i analizy facji oraz sedymetologii (osady, procesy sedymetacyjne i ich produkty, środowiska sedymetacyjne) systematycznie aktualizowanych, wydanych przez Kandydata na Uniwersytecie Jagiellońskim, w latach 2011-2016.

Dr hab. Stanisław Leszczyński był również wielokrotnie powoływany, jako recenzent w 4 przewodach doktorskich i w jednym przewodzie habilitacyjnym ING UJ. Prace doktorskie obronione były na ING UJ (2), ING PAN, w Oddziale Geologii Morza PIG-PIB w Sopocie.

Profesor był członkiem zespołu redakcyjnego *Annales Societatis Geologorum Poloniae* /1994-1996/ oraz *Geologica Carpathica* /2004-2008/ oraz współredaktorem przewodników sesji terenowych i referatów. Współuczestniczył w organizacji krajowych i międzynarodowych kongresów; geologicznego, sedymetologicznego i ichnologicznego oraz konferencji i spotkań sedymetologów, podczas których prezentował referaty i postery (19) a także prowadził sesje terenowe. Kierował zespołem badawczym w projekcie KBN (1999-2001). W ramach współpracy z sektorem gospodarczym w kraju i za granicą wykonał 10 opracowań oraz 8 ekspertyz. Opracował też liczne recenzje dla KBN i NCN, oraz monografii i artykułów naukowych dla *Geologica Carpathica* (2), wydawnictw popularno-naukowych. Posiada również dorobek z zakresu popularyzacji nauki wygłosił, na Festiwalu Nauki w Krakowie w 2005 roku wykład pt. „Wulkanizm ziemski: wyraz i produkt”.

Kandydat jest także współautorem mapy geologicznej w skali 1: 50 000, arkusz Ciężkowice, objaśnień do tej mapy oraz litostratygrafii serii śląskiej centralnej części Pogórza Ciężkowickiego i przekrojów geologicznych fliszu, pomiędzy doliną Wisłoki i Krosnem (Cieszkowski i in., 1991, Leszczyński, Radomski, 1994).

Osiągnięcia w zakresie współpracy międzynarodowej

Niewątpliwie bardzo istotne i ważne są efekty działalności naukowo-organizacyjnej dr hab. Stanisława Leszczyńskiego, w zakresie współpracy międzynarodowej. Kandydat przed habilitacją był stypendystą im A. von Humboldta i odbył szereg staży naukowych na uniwersytetach w Wiedniu, Neapolu, Zagrzebiu i Londynie, na Uniwersytetach w Pradze i Wiedniu, a po habilitacji uczestniczył w pracach międzynarodowych zespołów wykonując badania i ekspertyzy sedymentologiczne (Norwegia, Włochy, Arabia Saudyjska i Uniwersytet Svalbard, na Spitsbergenie). Fundamentalne znaczenie dla oceny osiągnięć naukowych ma szeroki zakres i efektywna organizacja współpracy naukowej, przy udziale wybitnych specjalistów z różnych dyscyplin w kraju i z zagranicy. Na szczególne podkreślenie zasługuje współpraca z wybitnymi ichtologami A. Seilacherem, R. G. Bromley'em, A. Uchmanem, sedymentologiem W. Nemeccem, palinologami M. Millerem i Steemanssem oraz z profesorami Maurizio Sonnino, prof. Assuntą D'Alessandro oraz D. Bassi.

W trakcie swojej kariery naukowej uczestniczył w pracach międzynarodowych zespołów badawczych w Norwegii i Włoszech (4). Wymiernym rezultatem współpracy oraz wyrazem uznania i wysokiego profesjonalizmu Kandydata jest współautorstwo w licznych publikacjach, wydanych w renomowanych periodykach międzynarodowych.

Podsumowanie

Dorobek naukowy dr hab. Stanisława Leszczyńskiego jest znaczący pod względem merytorycznym i niezwykle wartościowy w odniesieniu do podejmowanej tematyki badawczej. W zakresie uprawianej dyscypliny profesor zaliczany jest do grona wysokiej klasy sedymentologów i cieszy się zasłużonym uznaniem i autorytetem. Kandydat dzięki zaangażowaniu oraz swojej aktywności badawczej i organizacyjnej posiada ugruntowaną pozycję naukową, w kraju i za granicą a konsekwentnie podejmowane przez niego aktualne i ważne aspekty geologii Karpat zyskały uznanie w środowisku naukowców polskich i zagranicznych, gdyż podejmowane zadania badawcze mają ponadregionalny kontekst sedymentologiczny. Całokształt działalności naukowej, organizacyjnej i dydaktycznej Kandydata w zakresie nauki jest oryginalny i wszechstronny.

Za osiągnięcia naukowe, pracę dydaktyczną i organizacyjną był wielokrotnie nagradzany; nagroda Ministra Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki - 1981, dziesięciokrotnie nagrodami Rektora UJ od 1981 do 2010 oraz nagrodami im. Henryka Świdzińskiego - 1982, Towarzystwa Asystentów UJ i nagrodą im. Ludwika Zejsznera -1988. Do swojej specjalności Kandydat wniósł nowe wartości merytoryczne i fakty. Profesor jest doświadczonym nauczycielem akademickim, potrafiącym przekazywać nie tylko wiedzę

i doświadczenie naukowe, ale także pasję badawczą oraz zapewnić harmonijny rozwój młodszych współpracowników i doktorantów oraz studentów.

W konkluzji stwierdzam, że dorobek naukowy dr. hab. Stanisława Leszczyńskiego i osiągnięte wyniki oraz działalność organizacyjna i dydaktyczna spełniają wszystkie wymogi stawiane kandydatom do tytułu naukowego, określone w paragrafie 26 Ustawy z dnia 14 marca 2003 roku o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. z 2016 r. poz. 882). Tym samym z pełnym przekonaniem popieram wniosek Rady Instytutu Nauk Geologicznych Uniwersytetu Jagiellońskiego o nadanie dr hab. Stanisławowi Leszczyńskiemu tytułu naukowego profesora nauk o Ziemi.

Szczecin, dnia 4 lipca 2017 r.

Prof. dr hab. Ryszard A. Kotliński, prof. zw. US.

